

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціальні технології»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20 22 20 ²³
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Геннадій ЧЕРНИХ

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» __ 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» __ 20__ р.

КИЇВ – 2022

Розробник:

Геннадій ЧЕРНИХ, к.соц.н., асистент кафедри галузевої соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри галузевої соціології

Ольга БЕЗРУКОВА

(підпис)

Протокол № 20 від «24» 07 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «23» 07 2022 року № 8

Голова науково-методичної комісії _____ Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

(підпис)

1. **Мета дисципліни** – отримання студентами фундаментальних теоретичних знань про сутність, структуру, функції громадської думки, об'єкт і предмет соціології громадської думки, про носіїв і виразників громадської думки, про її динаміку, взаємодію громадської думки із сферами масової комунікації та політики, про методи ідентифікації і дослідження громадської думки.

2. **Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:**

1. *Вміти аналітично мислити*
2. *Мати навички аналізу текстів*
3. *Володіти навичками роботи з сучасною комп'ютерною технікою*

3. **Анотація навчальної дисципліни:** «Соціологія громадської думки» є навчальною дисципліною вибіркового блоку дисциплін "Соціальні технології в політиці та масових комунікаціях" та передбачає знайомство студентів з основними підходами до визначення громадської думки, процесів її формування і функціонування; створення у студентів системних уявлень про методи вивчення громадської думки; формування знань про основні організації, які проводять дослідження громадської думки, їх особливості та специфіку роботи.

4. **Завдання (навчальні цілі):** отримання студентами ґрунтовних знань про науковий статус, зміст, структуру, предметне поле, понятійно-категоріальний апарат, закономірності, функції та місце соціології громадської думки у системі сучасного соціологічного знання; поглиблення уявлень студентів про роль громадської думки у соціальних змінах, в структурній і функціональній перебудові суспільства; набуття студентами ґрунтовних вмінь застосовувати соціологічний підхід та методичний інструментарій соціологічної науки до аналізу основних проблем функціонування та розвитку громадської думки, як соціального інституту;

Зазначене спрямовано на формування наступних компетентностей:

- Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03).
- Вміння обирати ефективні соціальні і комунікативні технології в роботі з різними соціальними групами. (СК13).

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	знати історію та сучасний стан соціології громадської думки	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях, реферат, контрольна робота	10
1.2	знати основи загальнотеоретичних підходів соціології громадської думки, зміст основних концепцій, теоретичних позицій та ключових понять, котрі використовують соціологічною наукою у випадку досліджень громадської думки	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях, реферат, контрольна робота,	10
2.1	розуміти зміст процесів, що відбуваються серед суб'єктів громадської думки, зокрема, на глобальному, національному, локальному рівнях	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях, реферат, контрольна робота	20
2.2	виокремлювати головні суперечності та тенденції розвитку як громадської думки, так і соціології громадської думки, самостійно розбиратися в питаннях, що	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях, реферат,	30

	стосуються місця і ролі мас-медіа в сучасному світовому та вітчизняному суспільному житті		контрольна робота	
3	публічно презентувати результати самостійної роботи	семінарські заняття, самостійна робота	усні відповіді та доповнення на семінарських заняттях	30

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	1.2	2.1	2.2	3
Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач (рн4)	+	+			+
Застосовувати ефективні соціальні технології, враховуючи соціально-демографічні особливості різних соціальних груп (рн13)			+	+	+
Аналізувати політичні явища та основні тенденції розвитку соціально-політичних процесів з точки зору соціальних інтересів та очікувань (рн16)			+	+	+

7. **Схема формування оцінки.**

7.1 **Форми оцінювання студентів:**

- семестрове оцінювання:

1. усна відповідь забезпечує на всіх семінарських заняттях протягом семестру (теми 1-10): РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2, РН 3 – 50 балів (20 мінімальних)
2. реферат: РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 – 20 балів (10 мінімальних)
3. контрольна робота 1 (теми 1-5): РН 1.1, РН 1.2 – 15 балів (15 мінімальних)
4. контрольна робота 2 (теми 6-10): РН 2.1, РН 2.2 – 15 балів (15 мінімальних)

- підсумкове оцінювання:

у формі заліку - як сумарний результат накопичених за семестр балів.

7.2 **Організація оцінювання:**

1. семінарські заняття оцінюються за усну відповідь по факту проведення, а бали накопичуються протягом семестру
2. контрольна робота 1 виконується письмово на лекції після вивчення тем 1-5
3. контрольна робота 2 виконується письмово на лекції після вивчення тем 6-10
4. реферат виконується в рамках самостійної роботи студента за графіком, що визначається викладачем протягом освоєння тем кожного з трьох розділів

7.3 **Шкала відповідності оцінок**

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські	С/р
1. Теоретичні аспекти дослідження громадської думки				
1.	Соціологія громадської думки в системі соціологічного знання. Етапи формування уявлень щодо громадської думки.	2	4	6
2.	Соціологічна інтерпретація явища громадської думки. Громадська думка-як об'єкт соціологічного дослідження.	2	4	6
3.	Теоретичні підходи до вивчення громадської думки. Перші спроби дослідження думки народу (Платон, Аристотель та інші). Г. Тард, Г. Зіммель про громадську думку.	2	4	6
4.	У. Ліппман про громадську думку.	2	4	6
5.	Громадська думка і спіраль мовчання. Е.-Н. Нейман про громадську думку. Дослідження громадської думки в Німеччині. Демоскопія. Спіраль мовчання: причини та наслідки.	2	2	6
контрольна робота 1		2	-	-
2. Прикладні аспекти дослідження громадської думки				
6.	Технологія проведення досліджень громадської думки. Програма дослідження громадської думки.	2	4	6
7.	Кількісна і якісна стратегія дослідження громадської думки (ДГД). Особливості побудови вибірки у випадку використання кількісної стратегії дослідження громадської думки.	2	4	6
8.	Моніторинг, його специфіка та результати.	2	4	6
9.	Екзит-пол та його характеристики	2	2	6
10.	Громадська думка та побудова громадянського суспільства в Україні. Сучасний стан досліджень громадської думки в Україні.	4	2	6
контрольна робота 2		2	-	-
Всього		26	34	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 26 год.

Семінарські заняття - 34 год.

Самостійна робота - 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні: (Базові)

1. Гудзенко О. З. Соціологія громадської думки: навчальний посібник. ДНУ ім. О. Гончара, 2015. – С. 98–139.
2. Оссовський В.Л. Соціологія громадської думки. К.: ПЦ «Фоліант»; ВД «Стилос», 2005. – 186 с.
3. Громадська думка: теоретичні та методичні проблеми дослідження / За заг. ред. Оссовського; НАН України, Інститут соціології. – К.: Стилос, 2001. – С. 93–124.

Додаткові:

1. Бекешкіна І.Е.. Громадська думка у суспільствах, що трансформуються // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2001. – № 4. – С.218–222.
2. Гаврилов А. А. Засоби впливу ЗМІ на суспільну свідомість в умовах інформаційного суспільства / А. А. Гаврилов //Журнал «Молодий науковець». – 2012. – № 8. – С. 152–155.
3. Дмитренко О. С. Громадська думка як чинник демократизації політичної культури в Україні: автореф. Дис. ... канд. політ. наук. – Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2010. – С. 8.
4. Марусяк Т. С. Методи та форми впливу на громадську думку у сучасному українському суспільстві / Т. С. Марусяк // Міжнародний науковий форум : соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. – 2015. – Вип. 17. – С. 106–114. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mnf_2015_17_12.
5. Лавріненко Н. Гендерні відмінності громадської думки населення України // Україна–2002. Моніторинг соціальних змін. – К.: ІС НАНУ, 2002. – 145 с.
6. Полторак А. В. Соціальні стереотипи і громадська думка/ Актуальні проблеми філософії та соціології. – № 27. – 2020. – С. 115-122.
7. Слободянюк А.В. Роль громадської думки в процесі демократизації влади (історико-Соціологічний аспект) // Вісник Київськ. Нац. Ун-ту ім. Т.Шевченка. Серія: Соціологія. Психологія. Педагогіка. – Вип. 10. – К., 2001. – С. 17–20.
8. Яковенко Ю.І. Ідентифікація громадської думки в контексті соціальної епістемології/ Ю.І. Яковенко, А.К. Яковенко// Психологія і суспільство. – №1. – 2013. – С. 48-56.